ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

ФАКУЛТЕТИ ЖУРНАЛИСТИКА

Дар ҷаласаи №01 Шурои олимони
Факултети журналистика
аз 24.09.2025. тасдиқ гардидааст.

Тасдиқ мекунам:
Раиси Шурои олимони
факултети филология
д.и.ф. Ҳошимзода Бахтиёр
____

БАРНОМАИ

РУШДИ ФАКУЛТЕТИ ЖУРНАЛИСТИКА ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

(БАРОИ СОЛҲОИ 2026-2030)

Душанбе – 2025

ФАСЛИ I. МАЪЛУМОТИ УМУМӢ ДАР БОРАИ ФАКУЛТЕТИ ЖУРНАЛИСТИКАИ ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

Аввалин факултете, ки дар замони истиқлол дар Донишгоҳи миллии Тоҷикистон таъсис дода шудааст, журналистика (дар аввал журналистика ва тарҷумонӣ) мебошад, аммо заминаҳои он ҳанӯз солҳои 60-уми асри гузашта гузошта шудаааст. Бо назардошти пешрафти ҷомеа ва афзудани нақши расонаҳо роҳбарияти Донишгоҳ дар андешаи кушодани ихтисоси журналистика шуданд. Барои таъсиси шуъба Ректори вақти Донишгоҳ Солеҳ Ашурхоҷаевич Раҷабов, декани факултети факултети филологияи тоҷик Мукаррама Набиевна Қосимова хизмати мондагоре анҷом додаанд.

Соли 1966 аввалин довталабон ба шуъбаи навташкили журналистика қабул шуданд. То соли 1969 дарсҳои ихтисоси журналистика дар ҳисоби кафедраҳои забони тоҷикӣ ва таърихи адабиёти тоҷик ба роҳ монда мешуд. Соли 1969 кафедраи фолклор в адабиёти халқҳои СССР (мудири кафедра прфессор В. М. Асрорӣ) таъсис ёфта, соатҳои таълимии журналистика ба ин кафедра дода шуд (Ин кафедра соли 1989 журналистика ва адабиёти халқҳои СССР, соли 1992 журналистика ва адабиёти хориҷӣ ва соли 1996 кафедраи матбуот ном гирифт).

Соли 1971 бинобар мутобиқат накардан ба рӯйхати ихтисосҳои иҷозатдодаи Вазорати маълумоти олӣ ва миёнаи махсуси ИҶШС шуъба баста шуд.

Соли 1987 бо талоши як гурӯҳ устодон бо роҳбарии профессор Воҳид Асрорӣ ва ибтикори дотсент Иброҳим Усмонов (баъдан доктори илм, профессор) шуъбаи журналистика аз нав таъсис дода шуд.

Соли 1996 кафедраҳои журналистика ва адабиёти хориҷӣ ба кафедраи матбуот, таърих ва назарияи журналистикаи тоҷик ба кафедраи телевизион ва радиошунавонӣ, забонҳои хориҷӣ ба кафедраи забонҳои романию олмонӣ тағйири ном карданд.

Имрӯз дар факултет 5 кафедраи тахассусӣ фаъолият мекунад, ки дар заминаи онҳо аз рӯйи 6 ихтисос мутахассисони варзида омода карда мешаванд. Ба мутахассисони оянда ҳайати профессорону омӯзгорони соҳибтаҷриба дарс медиҳанд. Айни замон дар факултет 11 доктори илмҳои филологӣ, профессор, аз ҷумла 4 нафар зан, 17 номзади илмҳои филологӣ, дотсентон 4 нафар собиқадорони соҳа ва 9 нафар ассистент фаъолият мекунанд. Дар баробари ин дар доираи семинарҳои илмӣ-методӣ ва маҳфилҳои илмию (5 адад) инфиродӣ (3 адад) мутахасиссон аз ВАО ва марказҳои матбуотии вазорату идораҳо ҷалб мегарданд, ки барои рушду ташаккули донишҳои назариявию амалии донишҷӯён ба манфиат мебошад.

Дар факултети филология 41 нафар омӯзгор фаъолият мекунанд, ки аз ин шумора 18 нафар занон мебошанд. Сатҳи унвондории омӯзгорони факултет 77,87% ташкил медиҳад.

Байни факултет ва воситаҳои ахбори омма, Кумитаи телевизион ва радиошунавонии назди Ҳукумати ҷумҳурӣ шартномаҳо (таҷдиду тамдид дар солҳои 2021 ва 2022) имзо шудаанд. Тибқи ин шартномаҳо, дар идораҳои ВАО баъзе машғулиятҳои амалӣ ва бевосита таҷрибаомӯзӣ мегузаранд. Соли 2016 сомонаи факултет http://journalism.tnu.tj кушода шуд, ки дар он таърихи факултет, маълумотномаи устодон, дастовардҳои студияи таълимӣ ва ғ. ҷой карда шудааст. Ҳамчунин асару мақолаҳои устодон ва шогирдон ҷой карда мешавад. Ҳамчунин аз соли 2021 саҳифаи фейсбукии маҳфили "Хабарнигорони ҷавон" бо номи "Пайки остон" амал менамояд, ки ҷанбаи амиқи ватандӯстона дорад. Аз моҳи ноябри соли 2021 инҷониб даҳҳо ролику барномаҳои гуногуни шогирдони факултет бо фарогирии муҳимтарин масъалаҳои иҷтимоиву сиёсӣ нашр мегардад.

Сенбяри соли 2022 бо ҳамкориҳои дуҷонибаи ДМТ ва Кумитаи телевизион ва радиошунавонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар студияи таълимии телевизион, радиои факултет бо номи «Садои Донишгоҳи миллӣ» таъсис ёфт ва дар он дастгоҳҳое насб гардид, ки дар мавҷи 90.5 FM, се ҳазор метри мурабаъро фаро гирифта, мустақиман барномаҳо пахш мекунад.

Дар асоси ҷаҳонишавии муносибатҳои иқтисодӣ, тағйирёбии талабот ва меъёрҳои бозори меҳнати ватанию хориҷӣ, зуҳури ғайричашмдошти падидаҳои фарҳангиву иҷтимоӣ ва дар заминаи инҳо мунтазам роҳандозӣ намудани зинаҳои таҳсилот ва вобаста ба инҳо усулҳо ва воситаҳои муосири тадрис, дар факултети журналистика ихтисосҳои нав таъсис дода шудаанд:

Бакалавриат:

- 1-23010800 – Журналистика (бо забони тоҷикӣ ва русӣ);
- 1-23 01 0900 – Рӯзноманигории байналхалқӣ;
- 1-23 01 0701 – Иттилоот ва робита (технологияҳои робита);
- 1-23 01 09 03 – Журналист-тарҷумон;
- 1-23 01 08 02 03 – WEB-рӯзноманигорӣ;
- 1-47010100 – Умури нашриёт;

Магистратура:

- 1-23010800 –Журналистика;

Доктор PhD

- 6D050400– Журналистика;
- 6D021302 – Рӯзноманигории байналхалқӣ;
- 6D020501 – Умури нашриёт

Таҳсилоти фосилавӣ:

- 1- 23010800 – Журналистика;
- Мувофиқи маълумотҳои расмӣ то 01.09.2025 дар факултети журналистикаи ДМТ, дар ҳамаи ихтисосҳо, аз руи зинаи таҳсилоти амалкунанда дар маҷмуъ 703 нафар донишҷӯён, магистрон ва докторанҳо таҳсил менамоянд. Аз ин шумора 489 нафар дар шуъбаи рӯзона, 214

нафар дар шуъбаи ғоибона, 17 нафар дар зинаи магистратура ва 15 нафар дар риштаи доктор Ph.D таҳсил менамоянд.

Дар сохтори факултет 5 кафедраи тахассусӣ амал мекунад, ки масъулияти асосии пешбурди фаъолияти таълимӣ, илмӣ ва тарбиявиро ба зимма доранд. Дар факултет кафедраҳои зерин фаъолият доранд:

Кафедраи матбуот;

Кафедраи телевизион ва радиошунавонӣ;

Кафедраи журналистикаи байналхалқӣ;

Кафедраи забонҳои хориҷӣ;

Кафедраи услубшиносӣ ва таҳрири ададӣ;

Муҳимтарин масъалаҳои пешбурди ҳаёти таълимӣ, илмӣ ва тарбиявии факултет дар мақоми олии машваратӣ-идоракунии факултет Шурои олимон мавриди баррасӣ қарор дода шуда, доир ба онҳо қарорҳои марбута қабул карда мешаванд. Иҷрои қарорҳои Шурои олимон барои тамоми кафедраҳои тахассусӣ ва дигар сохторҳои таркибии факултет ҳатмӣ мебошад. Шурои олимони факултети журналистикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон бо мақсади баррасии масъалаҳои асосии фаъолияти таълимию тарбиявӣ, илмию методӣ ва робитаҳои байналмилалӣ ҳамчун мақоми идоракунандаи факултет дар асоси Низомномаи Шурои олимони ДМТ, Нақшаи кории Шурои олимони факултети журналистика ва фармоиши ректори донишгоҳ фаъолият менамояд. Ба ҳайати Шурои олимони факултет декан, муовинони декан, мудирони кафедраҳо, намояндагони дигар ниҳодҳои сохтории факултет шомил ҳастанд.

Садорати факултет фаъолияти кафедраҳои тахассусӣ ва дигар сохторҳои таркибии факултетро дар самти амалишавии вазифаҳо оид ба боло бурдани сатҳ ва сифати таълим ҳамоҳанг сохта, дар хусуси роҳандозӣ намудани тадбирҳои иловагӣ дар ин самт масъалагузорӣ менамояд. Дар ҷаласаҳои садорати факултет масъалаҳои мубраму ҷории ҳаёти таълимӣ, тарбиявӣ, илмӣ, хоҷагидорӣ, ки ҳалли саривақтиро тақозо намуда, барои таъмини муназзами фаъолияти факултет мусоидат менамоянд, мавриди баррасӣ қарор дода шуда, вобаста ба онҳо қарорҳои дахлдор қабул карда мешаванд.

Шурои илмию методӣ низ ҳамчун қисми таркибии сохтори факултет фаъолияти худро дар самти таъмини кафедраҳо ва тахассусҳои амалкунанда бо маводҳои методӣ ба монанди китобҳои дарсӣ, воситаҳо, дастурҳо ва барномаҳои таълимӣ, боло бардоштани масъулияти омӯзгорон ҷиҳати беҳдошти сифати таълим, бознигарӣ ва тасдиқи барномаҳои таълимӣ, барномаҳои корӣ, силлабусҳо, билетҳои имтиҳонӣ, саволномаҳои тестӣ, санҷишӣ, матни лексияҳо роҳандозӣ намуда, дар маҷмуъ ҷиҳати мунтазам такмил додани мазмуну мундариҷаи машғулиятҳои лексионӣ ва амалӣ чораҳои мушаххас меандешад.

Бо мақсади ҷалб ва баланд бардошатин савияи донишҳои илмӣ ва истеъдоди методӣ дар факултети журналистика Шурои олимон ва

муҳаққиқони ҷавон фаъолият менамояд. Шурои мазкур фаъолияти худро дар асоси Низомномаи намунавии Шурои олимони ҷавони муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29.06.2016, №9/41 тасдиқ карда шудааст ва Низомномаи Шурои олимон ва муҳаққиқони ҷавони ДМТ, ки соли 2015 тасдиқ шудааст ба роҳ мемонад. Бештари омӯзгорони факултет ҷавон буда, аъзои Шурои олимон ва муҳаққиқони ҷавони факултет мебошанд.

Дар факултет 2 синфхонаи компютерӣ, 3 кабинети лингофонӣ, синфхонаҳои забонӣ (англисиву арабӣ) амал мекунанд. Ҳамчунин ба ихтиёри донишҷӯён Ганҷинаҳои профессорон Воҳид Асрорӣ ва Баҳриддин Камолиддинов гузошта шудааст

Дар назди кафедраҳои факултети журналистикаи ДМТ маҳфилҳои илмии донишҷӯён пайваста фаъолият мекунанд, ки роҳбарии онҳоро омӯзгорони кафедраҳои тахассусӣ ба уҳда доранд. Дар назди кафедраҳои факултет 6 маҳфили илмии донишҷуён се маҳфили инфиродии профессорон фаъолият мпкунад, ки дар кори онҳо муҳимтарин масъалаҳои мубрами соҳаи ВАО мавриди муҳокима ва баррасӣ қарор мегирад.

II. ҲАДАФ, МАҚСАД ВА ВАЗИФАҲОИ ТАҲИЯИ БАРНОМА

Асосҳои бунёдии рушди факултети журналистикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки соли 1994 бо роҳи раъйпурсии умумихалқӣ қабул шудааст, сарчашма мегирад. Дар қонуни асосии кишвар муҳимтарин меъёрҳо аз қабили бунёди давлати иҷтимоӣ ва ҳуқуқбунёд, арзиши олӣ эътироф шудани инсон ва ҳуқуқу озодиҳои ӯ, дурнамои инкишофи низоми иҷтимоӣ-иқтисодӣ, сиёсӣ ва ҳуқуқӣ, институтҳои алоҳидаи ҳокимияти давлатӣ ва ҷомеаи шаҳрвандӣ мустаҳкам шудаанд.

Барномаи рушди факултети журналистикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар асоси Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои байналмилалии эътирофнамудаи Тоҷикистон, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф» (22.07.2013, №1004), «Дар бораи фаъолияти илмӣ ва сиёсати давлатӣ оид ба илму техника» (18.03.2015, №1197), «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ» (19.05.2009, №531), «Дар бораи тайёр намудани мутахассисон боназардошти талаботи бозори меҳнат» (01.08.2012, №895), «Дар бораи масъулияи падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд» (02.08.2011, №762), инчунин Консепсияи сиёсати ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Консепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон,Стратегия миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2030, Барномаи омода намудани кадрҳои илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Оинномаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, Стратегияи рушди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, Низомномаи тайёр кардани

кадрҳои илмӣ ва илмию педагогӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Низомномаи қабули санҷишу имтиҳонҳо дар Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дигар санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқии танзимкунандаи соҳаи маориф ва таҳсилоти олии касбӣ таҳия карда шудааст.

Ба даст овардани соҳибихтиёрии давлатӣ ва қабули Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар маҷмуъ ба пайдо шудани равандҳои нав ва бозбинии арзишҳои фарҳанги миллӣ, сохтори тағйирёфтаи идоракунӣ ва ислоҳоти мунтазами соҳаҳои илму фарҳанг мамлакат асос ёфтаанд, мусоидат намуд. Ҳамзамон омилҳои мазкур боиси ба вуҷуд омадани самтҳои нави илмӣ-таҳқиқӣ ва фанҳои нави таълимӣ гардиданд.

Дар шароити муосир бо дарназардошти падидаҳои ноаёни таъсири мусбидошта, тағйиротҳои ғайричашмдошти соҳаи маориф, дигаргуншавии шаклҳо ва механизмҳои бозории муносибатҳои иқтисодӣ ва инчунин рушди босуръати технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ ва дар заминаи онҳо муҳим гардидани тағйирдиҳии маҷрои тадрису таълимот ба самти иқтисодиёти рақамӣ, саноатикунонии иқтисодиёту гузариш ба иқтисодиёти сабз, ки дар маҷмӯъ муосидаткунандаи татбиқи ҳамаи чаҳор ҳадафҳои Стратегияи миллии Рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 мебошад, зарурияти анҷом додани корҳои арзишманд ва бунёдии илмӣ-таҳқиқиро руйи кор меорад.

Дар ҳоли ҳозир талабот дар самти омода намудани кадрҳои баландихтисоси соҳаи журналистика ва рақобатпазири бозори меҳнат, дорои донишҳои баланди назарӣ, малакаи касбӣ, сатҳи баланди шуури ҳуқуқӣ ва дар руҳияи ғояҳои ватандӯстӣ, хештаншиносӣ, арҷгузорӣ ба мероси фарҳангӣ тарбияёфта беш аз ҳар вақти дигар эҳсос мегардад.

Ҳамаи омилҳо нисбат ба касби журналистика талаботҳои навро пешниҳод менамоянд. Аз сатҳ ва сифати таҳсилоти донишҷӯёну магистрантҳо аз бисёр ҷиҳат омода намудани журналистони бомаҳорат, ки фаъолияти онҳо ба тамоми соҳаҳои илмӣ ва фарҳангии мамлакат ва берун аз он нигаронида мешаванд, вобастагӣ дорад. Дар шароити ҷаҳонишавии муносибатҳои иқтисодӣ ва ҳамзамон давра ба давра афзоиш ёфтани меъёрҳои талабот оид ба журналистоне, ки дар ҳама соҳаҳои васоити ахбори оммавӣ дорои ҷаҳонбиниву донишҳои замонавӣ мебошанд, торафт меафзояд.

Журналистони касбӣ ҳамчун тарғибгари сиёсати давлатии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, заминаҳои худшиносию ватандӯстии мамлакатро тарҳрезӣ намуда, мебояд ба тақвиятбахшии омодасозии мутахассони касбии ҷавобгӯ ба меъёрҳои рақобатпазирии бозори ҷаҳонӣ ва ҳамзамон устуворгардони илму маориф ва фарҳанги Тоҷикистон дар арсаи байналмилалӣ мусоидат намуда, ҳамзамон дар татбиқи вазифа ва ҳадафҳои калидии «Стратегияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои то давраи соли 2030» саҳмгузорӣ карда, дар таъмини рушди устввори иқтисодӣ ва ба ҳамин васила дар таъмин намудани сатҳи баланди зиндагии аҳолии мамлакат заминаҳои устувор мегузорад.

Факултети журналистика дар оғози Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис ёфтаву тавонист, ки фаъолияти худро дар сатҳи баланди илмӣ ва таълимиро ба таври муназзам нигоҳ дорад. Дар замони соҳибистиқлолӣ факултети журналистика ҳамчун маракази асосии омода кардани кадрҳои журналистӣ дар татбиқи сиёсати давлатӣ нақши бузург дорад. Факултети журналистикаи ДМТ дар ҳама давраҳо моҳияти амиқи идеологӣ дошта, пояи асосии шакл гирифтани тарғибу ташвиқи манфиатҳои милливу давлатӣ дониста мешавад. Ин аст, ки дар радифи даҳҳо ихтисосҳое, ки дар пешрафти ҳаёти иҷтимоӣ нақши амиқ доранд, факултети журналистикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон манбаи асосии омода намудани кадрҳои журналистӣ дар ҷумҳурӣ ба шумор меравад. Аксари хатмкардагони ихтисосҳои ин факултет алҳол дар ҷумҳурӣ ва берун аз он ба ҳайси шореҳу журналист, кормандони бахшҳои гуногуни идораҳои давлатӣ ва ғайридавлатӣ кору фаъолият доранд.

Масъалаи боло бурдани сифати таълим дар муассисаҳои таҳсилоти олии кишвар, омода намудани муттахассисони болаёқат ва рақобатпазири бозори меҳнат, боло бурдани сатҳи саводнокии донишҷӯёну магистрон, тарбияи донишҷӯёну магистрон дар руҳияи меҳанпарастӣ ва арҷгузории арзишҳои миллӣ дар маркази таваҷҷуҳи ҳамешагии роҳбарияти давлату Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор доранд. Асосогузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар аксар вохуриҳову баромадҳои хеш зимни мулоқот бо намояндагони қишрҳои гуногуни ҷомеа ва намояндагони ҳокимияти давлатӣ ва идоракунии давлатӣ дар хусуси тарбияи кадрҳои миллии баландихтисос ва ҷавобгӯ ба стандартҳои байналмилалӣ масъалагузорӣ намуда, ба масъулин ҷиҳати иҷрои ин вазифаҳо дастур ва супоришҳои мушаххас медиҳад. Аз ҷумла, рӯзи 17-уми августи соли 2020 Пешвои муаззами миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар суханронии худ дар Рӯзи дониш чунин таъкид намуда буданд: "... Ҳоло дар баробари ин масъала, ҷустуҷӯ ва дарёфти роҳу усулҳои пешқадаму муосири таълим, мустаҳкам намудан ва ба меъёрҳои байналмилалӣ ҷавобгӯ гардонидани пояҳои моддиву техникии муассисаҳои таълимиву илмӣ, васеъ ҷорӣ кардани технологияҳои иттилоотиву коммуникатсионӣ, ба роҳ мондани ихтисосҳои нави ба талаботи иқтисоди миллӣ ҷавобгӯй ва воридшавӣ ба фазои ягонаи таҳсилот дар маркази таваҷҷуҳи таҳсилоти олии касбии кишварамон қарор дорад".

Аз ин рӯ, факултети журналистикаи ДМТ бо назардошти омилҳои дар боло зикршуда таҳия ва қабули Барномаи рушди факултет ҷиҳати ба миён овардани таҳаввулотҳои ҷиддӣ дар ҳаёти таълимӣ, илмӣ-таҳқиқӣ ва тарбиявӣ барои солҳои 2021-2025 ба мақсад мувофиқ меҳисобад.

Ин иқдом дар маҷмуъ барои баланд бардоштани сатҳ ва сифати таълим, масъулияти омӯзгорон дар таълим ва тарбияи донишҷӯёну магистрон, боло бурдани касбияти омӯзгорони ҷавон, боло бурдани

саводнокии донишҷӯёну магистрон, тарбияи онҳо дар руҳияи меҳанпарастӣ, дарк ва ҳифзи манфиатҳои миллӣ нигаронида шудааст.

Барномаи рушди факултети журналистика ҳуҷҷати барномавии илман асосноке ба ҳисоб меравад, ки дар худ нақшаи дурнамо, мақсад, самтҳои афзалиятноки инкишофи соҳаҳои мухталифи маънавиёту фарҳанг ва сиёсату иқтисодиёт, омилҳои баланд бардоштани сатҳу сифати таълим, ҷорӣ намудани усулҳои фаъол ва инноватсионӣ, технологияи иттилоотию иртиботии муосир дар раванди таълим ва тарбияро фаро мегирад.

Ҳадафҳои асосии барнома инҳоянд:

- таҳияи ва чораҷӯи намудани тадбирҳои мақсаднок ва амалисозии чорабиниҳои заминавӣ ҷиҳати нигоҳ доштани нуфузу эътибори факултети журналистика дар масъалаҳои тайёр намудани кадрҳои болаёқати рақобатпазири бозорҳои муосир ва табдил додани факултет ба маркази асосии омодасозии кадрҳои илмӣ ва таълимӣ мутобиқ ба шароитҳои бозор;

- андешидани тадбирҳои мушаххас баҳри таъмини бозори дохилии меҳнат бо кадрҳои болаёқат, донишманд ва рақобатпазир;

- таъмини иштироки фаъолонаи устодони факултет дар самти таҳия ва муҳокимаи муҳимтарин стратегияҳо, консепсияҳо ва барномаҳои рушди илм, иҷтимой-фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дурнамои наздик ва дур;

- чораҷӯи барои тақвияту густариши ҳамкориҳо ва ҳамгироии мақомотҳои гуногунсатҳи ҳокимияти давлатӣ, соҳаҳои истеҳсолот ва ба ҳамин васила вусъат додани робитаи маркази илмӣ ва истеҳсолот;

- боло бурдани нақши кафедраҳои амалкунандаи факултет дар самти истифодаи усулҳои нави фаъол ва инноватсионӣ дар раванди таълим, боло бурдани сатҳу сифати донишандӯзии донишҷӯёну магистрон;

- дар асоси дастовардҳои навтарини илм, техника, технология ва фарҳанг такмил додани дониши омӯзгорон;

- анҷом додани корҳои арзишманди илмӣ дар иртибот ба самтҳои афзалиятноки корҳои илмӣ-таҳқиқӣ;

- истифодаи самараноки натиҷаҳои корҳои илмӣ-таҳқиқӣ дар раванди таълим ва истеҳсолот;

- мусоидат ба масъалаи ба роҳ мондани бозомӯзӣ ва такмили ихтисоси устодони факултет дар марказҳои бонуфузи илмӣ-таълимии ватанӣ ва хориҷӣ;

- тарбияи донишҷӯёну магистрон дар рӯҳияи худшиносии миллӣ, ифтихори ватандорӣ, қадр намудани шаъну шарафи шаҳрвандӣ;

- ба роҳ мондани таҳқиқотҳои самараноки илмӣ дар самти ҳифз ва пос доштани арзишҳои миллӣ, ахлоқӣ, фарҳангӣ, илмӣ ва анъанаҳои кишвар;

- вусъат додани корҳои тарбиявӣ;

- қонеъ гардонидани талаботи шахс ба инкишофи зеҳнӣ, фарҳангӣ ва арзишҳои маънавӣ бо роҳи дарёфти таҳсилоти олии касбӣ ва ё таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ;

- таъмини шароити мусоид барои таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ ва омӯзгории донишҷӯёну магистрантҳо;

- баланд бардоштани сатҳи гузаштани дарсҳои лексионӣ ва амалӣ (аудио ва видео, фоиславӣ ва ғ.);

- фаъолгардонии саҳми устодони ҷавон дар ҷараёни таълим, корҳои илмӣ-таҳқиқӣ ва тарбиявӣ;

- фароҳам овардани шароити мусоид барои дарёфти грантҳо, бурсияҳо ва дигар сарчашмаҳои иловагии молиявӣ ҷиҳати омода кардани кадрҳои илмию омӯзгорӣ, муҷаҳҳаз гардонидани раванди таълим бо технологияи иттилоотию коммуникатсионӣ;

- таъмини ҳуқуқ ва манфиатҳои иҷтимоии устодон, донишҷӯёну магистрон, унвонҷуён ва докторантҳо;

- ҳавасмандгардонии меҳнати самаранок;

- таъмини робитаи устувор бо таълимгирандагон ва падару модари онҳо (шахсони онҳоро ивазкунанда).

Мақсади асосии таҳия ва қабули Барномаро таъмин намудани таҳсилоти журналистии замонавии мувофиқ ба стандартҳои байналмилалӣ ва талаботҳои рушди Тоҷикистон - ҳамчун қисми ҷудонопазири иҷтимои кишвар, ҷомеаи ҷаҳонӣ ва узви комилҳуқуқи муносибатҳои байналмилалӣ, ташкил менамояд. Ҳамзамон таъсис намудани низоми устувори рушди инноватсионии факултети журналистика баҳри амалӣ намудани имконияти илмӣ-таълимии факултет дар самти таъмини мутахассисон ва кадрҳои илмӣ дар Тоҷикистон дар назар дошта мешавад.

Баҳри амалӣ гардидани ин мақсадҳо иҷро намудани вазифаҳои зерин ногузир аст:

- нигоҳ доштани нуфуз ва мавқеи факултет ба ҳайси маркази асосии илмӣ-таҳқиотӣ ва мактаби омодасозии муттахассисони соҳаи журналистика ва рақобатпазири бозори меҳнат;

- ба вуҷуд овардани низоми самарабахши кор дар бахши таълим ва тарбияи донишҷӯёну магистрон;

- таҳким бахшидани неруи ақлонии факултет дар коркарди масоилҳои афзалиятнок ва муҳимми илмӣ, ки аз тарафи Шурои олимон ва Раёсати донишгоҳ муайян карда мешавад;

- татбиқ намудани натиҷаҳои таҳқиқии илмии анҷомдода дар ҷараёни таълим;

- коркарди механизми истифодаи таклифу пешниҳодҳои илми журналистика дар самти рушди ҳаёти иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва мадании кишвар;

- тақвият бахшидан ба ҳамкорӣ ва равобити байналмилалӣ;

- коркарди баромадани низоми шаффоф ва натиҷабахши баҳогузории меҳнати ҳайати устодону кормандони факултет бо мақсади беҳтар намудани музди маош ва таъмини кафолатҳои иҷтимоии онҳо;

- такмил бахшидан ба базаи моддӣ-техникӣ, таълимӣ-методӣ ва илмӣ-таҳқиқӣ бо мақсади таъмини ҳалли вазифаҳои афзалиятноки факултет, мувофиқ намудани он бо талаботҳои замони муосир;

- ба вуҷуд овардани фазои мусоид ва солими корӣ миёни коллективи устодону кормандони факултет;

- ба вуҷуд овардани фазои эътимоду боварӣ, ҳурмату эҳтироми ҳамдигарӣ, таҳким бахшидан ба ғояҳои некхоҳӣ ва накӯкорӣ, масъулияту дастгирии ҳамдигар.

III. БАХШИ ТАЪЛИМ

Бахши таълим қисмати муҳим ва афзалиятноки Барномаи рушди факултети журналистика ба ҳисоб рафта, бо назардошти самтҳои асосии рушди муассисаҳои таҳсилоти олии кишвар, аз ҷумла таҳқиқи самтҳои афзалиятноки илм дар шароити муосир, ҳамбастагии илм ва амалия, дорои моҳияти илмӣ будани раванди таълим, ворид намудани шаклҳо, усулҳо ва технологияи муосир дар раванди таълим, баланд бардоштани масъулияти устодон ва дараҷаи донишандӯзии донишҷӯёну магистрон, алоқамандии таълим ва тарбия, беҳтар намудани шароити иҷтимоии устодону донишҷӯёну магистрон, рушди истеъдод ва қобилияти донишҷӯ, баланд бардоштани нуфузи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон мутобиқ ба талаботҳои муқарраршуда, таҳия шудааст.

Дар чаҳорчӯбаи самти ишорашуда мақсади Барномаи рушди факултети журналистика боло бурдани сатҳи донишандӯзӣ ва таълим, ислоҳот ва такмил додани ҷараёни таълиму тадрис, омода намудани журналистони дорои сатҳи баланди касбӣ ва рақобатпазири бозори меҳнат, ки аз донишҳои мукаммали техникию технологии муосир бархурдоранд, ташкил медиҳад.

Баҳри ноил шудан ба ҳадафҳои муайянгардида, омӯзгорони факултет, ҳамчун субъектони асосии амалисозандаи Барномаи мазкурро лозим аст, ки дар самти баланд бардоштани сифати таълим ва тадрис як қатор корҳоро анҷом диҳанд, зеро, то замоне ки устод мақсад ва натиҷаи фаъолияти худро маҳз дар самти боло бурдани дониш ва маънавиёти касбии донишҷӯ дарк ва ба он ҷидду ҷаҳд накунад, самараи фаъолияти омӯзгории ӯ назаррас намегардад. Донишҷӯёну магистрон бояд эҳсос намоянд, ки устодони онҳо дарвоқеъ азму ният ва хоҳиши босавод кардани онҳоро доранд. Аз ин рӯ, ҳайати устодону кормандони факултетро лозим меояд, ки баҳри анҷом додани корҳои зерин сафарбар шаванд:

1. Дар самти таъмини сатҳи баланди сифати таълим, устувор намудани мавқеи факултети журналистикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар бозори хизматрасонии таълимӣ ва илмии Тоҷикистон ва байналмилалӣ, иҷро намудани вазифаҳои зерин талаб карда мешавад:

- то оғози соли таҳсил омода намудани матни лексияҳо бо фарогирии мавзуъҳои мубрами соҳаи журналистика ва самти тахассусии кафедра,

саволномаҳои фаннӣ, тестӣ, слайдҳо, дарсҳои аудио ва видеоӣ, нақшаҳо ва дастрас намудани нусхаи электронӣ, ё чопии онҳо дар тамоми зинаҳои таҳсилот;

- баҳри таъмин намудани раванди таълим таҳия ва таҷдиди корҳои илмӣ, таълимӣ ва методии босифат;

- ворид намудани усулҳои фаъол ва технологияи муосир дар раванди таълим;

- таъмини иттилооти таълимӣ;

- омода кардани китобҳои дарсӣ, воситаҳои таълимӣ ва дигар маводи таълимӣ оид ба фанҳои дар нақшаи таълимии ихтисосҳои амалкунандаи факултет пешбинишуда;

- пайваста омӯхтан ва истифодаи усулҳои умумэътирофшудаи таълим;

- омода намудани видео – дарсҳои таълимӣ ва таҷрибавӣ бо иштироки омӯзгорон ва донишҷӯёну магистрони факултет, бахусус таълимоти фосилавии касбӣ;

- истифодаи босамари унсурҳои миллӣ ва байналмилалӣ дар раванди таълим;

- андешидани тадбирҳо дар самти риояи қатъии интизоми меҳнат дар раванди таълим аз ҷониби омӯзгорон;

- андешидани тадбирҳо ҷиҳати комилан аз байн бурдани дарсшиканӣ;

- пешгирӣ ва роҳ надодан ба ҳама гуна омилҳои худсарона даст доштан ба ивази беасос ва бемавриди дарсҳо;

2. Ташкил, муҷаҳҳаз сохтан ва мақсаднок истифода намудани синфхонаҳои нав дар раванди таълим

- омода кардан ва муҷаҳҳаз сохтани толори таълимии мубоҳисавӣ, семинарӣ, таҷрибавию конструкторӣ ва лоиҳасозӣ бо воситаҳои технологияи муосир;

- ташкили синфхонаи лингафонӣ ва дигар синфхонаҳои таълимии ихтисосӣ;

- муҷаҳҳаз сохтани синфхонаҳои таълимӣ ба воситаҳои техникии муосир (компютер, микрофон, видеопроектор, тахтаҳои электронӣ, тахтаи ҳушманд (SMART-доска) ва ғайра);

- таъсиси Маркази илмӣ-методӣ барои таҳия ва назорати корҳои илмӣ-таҳқиқӣ ва воситаҳои таълимӣ ба забони тоҷикӣ ва дар заминаи он таҳия ва нашри вожаномаҳои публитсистӣ;

- муҷаҳҳаз намудани лабораторияи мубоҳисавӣ бо техникаҳои муосири иттилоотӣ-иртиботӣ;

- пурзӯур намудани кор бо китобхонаи электронӣ ва робитаи электронӣ бо донишҷӯёну магистрантҳо ва инчунин бо волидайни онҳо;

3. Ворид намудани технологияи нави таълимии ҷавобгӯ ба талаботи стандарти байналмилалии сифати таълим.

- тақвият бахшидан ба низоми омода намудани мутахассисони сатҳи байналмилалӣ дар асоси барномаҳои фардии таълимӣ ва фарогирии доираи васеи донишҷӯёну магистрон;

- бо истифода аз усулҳои фаъоли омӯзиш баланд намудани ҳиссаи азхудкунии фанҳои таълимӣ аз ҷониби донишҷӯёну магистрон;

- риояи меъёрҳои баҳогузорӣ ба дониши донишҷӯёну магистрон дар раванди дарс;

- тақвият бахшидан ба истифодаи воситаҳои иттилоотию иртиботӣ дар раванди дарсҳои лексионӣ ва амалӣ;

- таҳия ва чоп намудани воситаҳои нави таълимию методӣ барои амалӣ намудани барномаҳои таълимӣ.

- ботнигарӣ ва аз нав таҳия намудани нақшаҳои таълимии тамоми зинаҳои таҳсилот;

- пешбинӣ намудани таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ дар нақшаҳои таълимии тамоми зинаҳои тахилот;

- ҷорӣ намудани хатти бесими озод ва ройгони интернет барои омӯзгорон ва донишҷуён;

Баҳри мукаммал гардонидани ҷараёни таълим дар доираи модели таълимии бефосилаи касбӣ вобаста ба самти афзалиятноки рушди фаъолияти илмию таҳқиқӣ ва инноватсионии факултети журналистика:

1. Таъсис додани самтҳои нави омодасозии кадрҳо ва тайёр намудани барномаҳои таълимии аҳаммияти баргузории дарсҳои визуалӣ, ки ба талабот ва самти рушди афзалиятноки Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Тоҷикистон равона гардидаанд;

2. Такмили зинаи таҳсилоти магистратура дар факултет;

3. Ташкили бозомӯзии мутахассисон дар соҳаҳои нав вобаста ба талаботи замон;

4. Бо назардошти инкишофи муносибатҳои ҷамъиятӣ, талаботи бозори меҳнат ва зарурияти омода намудани кадрҳои болаёқат дар соҳаҳои калидии илму фарҳанг таъсиси ихтисосҳои нави таълимӣ;

5. Бо назардошти талаботи муосири рушди ҳаёти илму фарҳанги кишвар пешбинӣ намудани таъсиси марказҳои алоҳида дар назди факултети журналистикаи ДМТ аз қабили: маркази омӯзиш ва таҳлили вазъи равандҳои ҷаҳони муосир, маркази омӯзиши публитсистикаи муосир ва ғайраҳо.

6. Роҳандозӣ намудан ва амалӣ сохтани барномаҳои таълимӣ дар ҳамкорӣ бо иттиҳодияҳои касбӣ ва корфармоён;

7. Ташкили иттиҳодияи ҷамъиятии журналист-тарҷумон;

9. Мусоидат намудан ба боло бурдани фарҳанги миллӣ тавассути ҷалби омӯзгорону донишҷӯён ба баромадҳои адабӣ-фарҳангӣ, ташвиқу тарғиби арзишҳои миллӣ, шарҳу тавзеҳи урфу одат ва суннатҳои миллии мардуми тоҷик тавассути ВАО;

10. Дар иртибот ба талаботи тағйирёбандаи бозори меҳнат, инчунин бо мақсади таъмини рақобатпазири факултет дар сатҳи дохилӣ ва байналмилалӣ андешидани чораҳои мақсаднок баҳри густариши маҳорати донишҷӯёну магистрон ва устодон.

11. Ташкил ва баргузор намудани озмунҳои «Кафедраи сол», «Омӯзгори беҳтарини факултет», «Донишҷӯйи сол» ва «Беҳтарин дастовардҳои фаннӣ байни устодон, магистрантҳо ва донишҷӯён»-и факултети журналистика;

Дар раванди боло бурдани сифати таълим ва сатҳи донишандӯзии донишҷӯёну магистрон истифода намудани усулҳои нави таълим мувофиқи

мақсад мебошад. Ин усулҳо барои омода намудани журналистҳо дар иртибот ба талабот ва дархости бозори имрӯза кумак менамоянд. Мақсад аз истифодаи навгониҳо ин таҷдиди раванди таълим ҷиҳати омода намудани журналистони дорои донишҳои сатҳи баланди назарӣ ва илмӣ, рақобатпазирии онҳо дар бозори меҳнат, муоширати баланди касбӣ маҳсуб меёбад.

Усулҳои нави таълим бо назардошти ҷараён ва тамоюли рушди раванди таълим, аз қабили пайваста таҷдиди назар намудани маводҳои таълимӣ, мазмун ва мундариҷаи фанҳои тадрисшаванда, ворид намудани фанҳои нави таълимӣ, тавъам намудани таълим ва тарбия, алоқаи ногусастании таълим ва шахсият, дар як замон ба роҳ мондани таълим ва ташаккули шахсият, ташаккули донишҳои иқтисодӣ ва арзишҳои ахлоқӣ ворид карда мешавад.

Ворид намудани усулҳои замонавии таълим амалӣ намудани чунин чораҳоро тақозо менамояд:

- мунтазам ташкил ва гузаронидани дарсҳои кушод аз ҷониби устодони пешбар ва собиқадори факултет баҳри намоиш додан ва омӯзонидани устодони ҷавон бо усулҳои беҳтарини таълим ва тахассус;

- ба роҳ мондани низоми роҳнамоӣ ва додани машварат аз ҷониби профессорон ва олимони шинохтаи факултет ба омӯзгорони ҷавон дар самти ба нақшагиририи машғулиятҳои дарсӣ, истифодаи усулҳои таълим, интихоб ва татбиқи технологияҳои муосир;

- мунтазам ташкил намудани ҷараёни иштироки мудирони кафедраҳо ва устодони бӣотаҷриба дар дарсҳои лексионӣ ва амалии омӯзгорони ҷавон, аз ҷумла ташкил намудани воридшавӣ ба дарсҳо дар доираи байни кафедраҳои ҳамҷавор;

- даъват намудани олимони маъруфи донишгоҳҳо ва муассисаҳои илмӣ, кормандони амалия барои гузаронидани машғулияти лексионӣ ва амалӣ марбут ба масъалаҳои мубрами тахассусҳо, инчунин марбут ба масъалаҳои истифодаи усулҳои таълиму тадрис, равоншиносӣ, фарҳанг ва санъати сухан, ахлоқи касбӣ ва ғайра;

- пайваста такмил додани усулҳои замонавии омӯзиши раванди таълим;

- дар раванди таълим ворид намудани усулҳои интерактивии омӯзиш: тренингҳо, бозиҳо, усули Суқрот, формулаи МАМН (мавқеъ, асосноккунӣ, мисоловарӣ, натиҷа), ҳуҷуми ақлӣ, манбаи қарорҳо, кор бо гурӯҳҳои хурд, ҳалли масъала, пурсиши муттақобила ва ғ.

- истифодаи самараноки усулҳои маъмул ва интерактивии таълим;

- таҷдиди низоми омода намудани муттахассисони журналист бо роҳи мақсаднок баргузор намудани машғулиятҳои назарӣ ва амалӣ, истифодаи шаклу усулҳои иловагӣ ва инфиродии боло бурдани сатҳу сифати таълим (дарсҳои факултативӣ, маҳфилҳои донишҷӯёну магистрон ва ғ.);

- таъсиси низоми кор бо донишҷӯёну магистрони соҳибистеъдод тавассути ташкил намудани чорабиниҳо, озмунҳо, гурӯҳҳои омӯзиши фарохтари барномаҳои таълимӣ ва ҳавасманд намудани донишҷӯёну магистрони соҳибистеъдод барои кор аз рӯйи тахассус пас аз хатми донишгоҳ, ҷалб намудани онҳо дар корҳои илмӣ;

- вусъат бахшидан ба низоми омӯзиши забонҳои хориҷӣ, васеъ намудани амалияи истифодаи забони хориҷӣ аз ҷониби донишҷӯёну магистрон, махсусан дар самти татбиқи меъёр ва принсипҳои иқтисодиёти бозорӣ;

- бозомӯзӣ ва такмили ихтисоси ҳайати устодону кормандон дар самти усули истифодаи технологияи муосир ва воситаҳои муосири иттилоотӣ-коммуникатсионии раванди таълим;

- ташкил намудани семинарҳо, мизҳои мудаввар ва конфронсҳо марбут ба истифодаи усулҳои муосири таълим;

- ба роҳ мондани мониторинги доимии сифати таълим тавассути низоми ягонаи рейтинги давомот, ташкил намудани амалияи гузаронидани имтиҳонҳои мустақил, назорати сифати таълим тавассути гузаронидани пурсишномаҳо (анкета):

- ворид намудани воситаҳои иттилоотӣ-иртиботии таълим, ҷадвали дарсҳои электронӣ, низоми китобхонаи электронӣ, дар шабакаи Интернет ҷойгир намудани рисолаҳои дипломӣ, магистрӣ, номзадӣ ва докторӣ, нашрияҳои электронӣ ва ғ.

- пайваста ба роҳ мондани мутолиаи маводи нави илмӣ, таълимӣ, методӣ, рӯзнома, маҷалла, китобҳои бадеӣ, оммавӣ, илмӣ ва назариявӣ аз ҷониби омӯзгорону донишҷӯёну магистрон;

- мусоидат ба инкишофи маҳорат ва малакаи хаттӣ ва нутқи шифоҳии омӯзгорон ва донишҷӯёну магистрон.

IV. БАХШИ ИЛМ

Таҳияи ва татбиқи корҳои илмию таҳқиқӣ ва ҳамзамон ҷорӣ намудани натиҷаҳои он дар истеҳсолот яке аз самтҳои афзалиятноки рушди фаъолияти факултети журналистика маҳсуб меёбад.

Корҳои илмию таҳқиқӣ дар кафедраҳои тахассусии факултет бо назардошти самти тахассусии кафедра ва муҳиммияти масъалаи таҳқиқшаванда таҳия гардида, рӯзмарра будани онҳо дар шароити такмилу тақвиятёбии муносибатҳои иқтисоди бозорӣ анҷом дода мешаванд, ки дар нақшаи илмӣ-таҳқиқотии ҳар як кафедра вобаста ба самт, масоил ва мавзуъ дар фаслҳои муайян тасдиқу таҳқиқ карда мешавад.

Ба ҳайси вазифаҳои асосии факултети журналистика дар самти корҳои илмӣ-таҳқиқӣ инҳо ба шумор мераванд:

- мутобиқ намудани фаъолияти илмии устодон ва донишҷӯёну магистрон ба талаботи илмии замони муосир;

- фароҳам овардани шароити мусоид баҳри анҷом додани корҳои илмӣ-таҳқиқӣ;

- дар мувофиқа бо Раёсати Донишгоҳ андешидани тадбирҳо ҷиҳати дастгирии иловагии молиявии устодон барои эҷод намудани асарҳои илмӣ ва таълимӣ;

- баланд бардоштани самаранокии донишҳои илмӣ;

- густариши ҳамкориҳои байналмилалӣ дар соҳаи илм;

- ташкил ва анҷом додани таҳқиқоти илмии бунёдӣ (заминавӣ);

- боло бурдани дараҷаи камолоти илмию омӯзгории ҳайати устодони факултет;

- тақвият додани одоби илмӣ;

- дуруст ба роҳ мондани қабули магистрон, унвонҷӯён ва докторони фалсафа PhD;

- таъсиси пойгоҳи электронии рисолаҳои илмӣ (диссертатсияҳо);

Ба сифати самтҳои афзалиятноки рушди илм дар факултети журналистика баромад мекунанд:

1. Боло бурдани сатҳи касбияти устодони ҷавони факултет.

Ҳамчун шаклҳои бартаридошта дар боло бурдани сатҳи касбӣ баромад мекунанд:

- бозомӯзӣ ва такмили таҷрибаомӯзии назарӣ ва амалии устодони факултет дар муассисаҳои илмию таълимии бонуфузи ватанӣ ва хориҷӣ;

- андешидани чораҳо оид ба такмили минбаъдаи китобхонаи илмии факултет ва таъмин намудани он бо адабиёти навини илмии олимони ватанӣ ва хориҷӣ, нашрияҳои расмии мақомоти давлатию соҳавӣ, рӯзномаҳо ва дигар маҷаллаҳои бонуфузи илмӣ-назариявии соҳавӣ;

2. Боло бурдани неруи илмии кафедраҳои тахассусии факултети журналистикаи ДМТ.

- андешидани чораҳо баҳри саривақт омода ва дифоъ намудани рисолаҳо барои дарёфти унвони илмии доктор ва номзади илми филология. Ба мақсад мувофиқ аст, ки таваҷҷуҳ ба омода намудани кадрҳои дорои дараҷаи илмӣ дар риштаҳое, ки дар Тоҷикистон нодиранд, нигаронида шавад;

- иҷрои самараноки нақшаи корҳои илмӣ-таҳқиқии кафедраҳои факултет барои солҳои 2026-2030 бо назардошти дастовардҳои навини илми муосир ва талаботи рӯзафзуни ҷомеа;

- ташаккул, инкишоф ва ҳавасмандагардонии мактабҳои илмии кафедраҳои тахассусии факултет. Дар ин самт тақвият бахшидан ба фаъолияти устодони факултет дар самти ширкат ва маърӯза хондан дар конфронсҳои илмӣ-амалӣ ва илмӣ-назарии сатҳи ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ. Дар сурати ширкат намудан дар чорабиниҳои илмӣ дар хориҷи кишвар устодони факултетро лозим аст, ки мувофиқ будани мавзуи чорабиниро бо масъалаи таҳқиқии илмии худ, ё самти илмии рағбатдошта ба инобат гиранд;

- дар доираи самтҳои афзалиятноки корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ба нақша гирифтан ва баргузор намудани конфронсҳои илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ, мизҳои мудаввар, семинарҳо, интернет-конфронсҳо, конфронсҳои фосилавӣ бо дигар муассисаҳои илмӣ ва таълимии ватанӣ ва хориҷӣ;

- ташкили ҳамоишҳои илмӣ ба хотири гиромидошти устодони варзида, чеҳраҳои шинохта ва маъруфи илмию адабӣ;

- таъмини иштироки фаъолонаи устодон дар кори Шуроҳои диссертатсионӣ ва баромад намудан ба ҳайси муқарризи расмии рисолаҳо;

- ташкил ва баргузории ҷаласаҳои кафедраҳои марбутаи факултет, ҷаласаҳои муштараки кафедраҳои ҳамҷавор дар муҳокимаи рисолаҳои илмӣ;

- тақвият бахшидан ба кори семинари илмӣ-назарии муҳаққиқони ҷавони факултет;

- афзун намудани самаранокии корҳои илмӣ-таҳқиқии устодону кормандони факултет аз рӯйи мазмуну муҳтаво ва сифат. Натиҷаҳои тадқиқоти илмии анҷомдодаи устодони факултет бояд дар таҳия ва нашри монографияҳо, фишурдаҳо, доктринаҳо, мақолаҳои илмӣ сурат гирифта натиҷаҳо, хулоса пешниҳодоти илман асосноккардашуда дар фаъолияти кории мақомотҳои дахлдор ва сохторҳои марбута ҷиҳати қабули қарорҳои идоравӣ ифода ёбанд. Таваҷҷуҳи хоса ба нашр намудани мақолаҳои илмӣ дар нашрияҳое, ки шомили руйхати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти ҶТ ва Комиссияи Олии Аттестатсионии ФР мебошанд ва ба низоми РИНЦ (индекси иқтибоси илмии Россия) дохил карда шудаанд, дода шавад.

- вусъат бахшидан ба анҷом додани таҳқиқотҳои илмӣ-амалӣ дар доираи бурсияҳо, созишномаҳои ҳамкорӣ ва дигар манбаъҳои ғайрибуҷавӣ. Дар робита ба ин масъала зарур аст, ки мавзуъҳои афзалиятноки таҳқиқотӣ, соҳаҳои истифода (татбиқ) шудани натиҷаи онҳо муайян карда шуда, дар ин робита бо мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва идоракунӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, ташкилотҳои тиҷоратӣ, институтҳои молиявӣ, ташкилотҳои ҷамъиятӣ ва байналмилалӣ ҳамкории судманд роҳандозӣ карда шавад.

- дар ҳамбастагӣ бо Вазорати маориф ва илми ҶТ ва Маркази барномаҳои байналмилалии назди Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ба аспирантура, докторантура ва посдокторантура (доктор ҳабилтат) мақсаднок сафарбар намудани устодону кормандони факултет дар риштаҳои нодири ниёзманд.

- ба зинаи таҳсилоти магистратура таваҷҳуҳи бештар зоҳир карда шуда, дар ин замина барои таёр намудани кадрҳои баландихтисоси илмӣ шароити мусоид фароҳам оварда шавад.

- тайёр намудани кадрҳои илмӣ дар заминаи докторантураи PhD ҷоннок карда шуда, ҷалби докторанти PhD бо назардошти риояи Низомномаи тайёр кардани кадрҳои илмӣ дар Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба роҳ монда шавад. Ба мақсад мувофиқ аст, ки докторантони PhD аз ҳисоби хатмкунандагони фаъоли факултети журналистика Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, ки бо баҳои хубу аъло таҳсил намудаанд, забони давлатӣ ва хориҷиро хуб медонанд, маҳорати баланди тахсил ва анҷомдиҳии корҳои илмӣ-таҳқиқотиро доранд, ҷалб карда шаванд. Докторантони PhD-ро зарур аст, ки дар мавзуъҳои

афзалиятнок ва арзишманде, ки барои рушду инкишофи соҳаҳои алоҳидаи кишвар созгоранд, таҳқиқоти илмӣ анҷом диҳанд.

- кафедраҳои тахассусӣ омода намудани кадрҳои илмӣ-соҳавиро тавассути ниҳоди унвонҷуӣ зери назорати ҷиддӣ қарор дода, ба ҳайси унвонҷуй шахсони болаёқат, донишманд, тафаккури илмӣ-интиқодӣ доштаро ҷалб намоянд. Унвонҷӯён вазифадоранд, ки дар мавзуъҳои рӯзмарраи афзалиятноки илму фарҳанг таҳқиқоти илмӣ анҷом диҳанд.

- устодони соҳибтаҷриба ва соҳибмактаб (профессорон ва дотсентон) метавонанд маҳфилҳои илмии инфиродии тақвият дода, ба ин васила доираи муайяни донишҷӯёну магистронро ба таҳқиқи мавзуъҳои алоҳидаи илмӣ ҷалб намоянд.

- тақвият бахшидан ба рушди илми журналистика, фаъолона истифода намудани донишҳои соҳавӣ дар таҳсилот бо ба назар гирифтани дурнамои ташаккули фанҳои илмӣ;

- рӯнамоии асарҳои илмии тозанашр;

3. Омода намудани донишҷӯёну магистрон барои анҷом додани корҳои илмӣ-таҳқиқӣ.

3.1. Яке аз самтҳои корҳои илмӣ-таҳқиқии факултетро таъсис ва фаъолияти ҷамъияти илмии донишҷӯёну магистрон ва маҳфилҳои илмии назди кафедраҳо ташкил медиҳад. Дар маҷмуъ ҷамъияти илмии донишҷӯёну магистрон фаъолияти маҳфилҳои илмии назди кафедраҳоро муттаҳид менамояд. Ба мақсад мувофиқ аст, ки хело бармаҳал аз овони донишҷӯӣ донишҷӯёну магистрон дар руҳияи анҷом додани корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ тарбия карда шаванд. Ба ин хотир онҳо метавонанд фаъолияти худро дар ин ё он маҳфилҳои илмии назди кафедраҳо ба роҳ монанд. Донишҷӯёну магистрон имкон доранд, ки таҳти роҳбарӣ ва машварати роҳбарони илмии хеш аз ҳисоби устодони соҳибтаҷриба ва дорои унвони илмӣ ба таҳқиқу баррасии мавзуъҳои рӯзмарра даст зада, дар иртибот ба ин масъала корҳои курсӣ, реферат, маърузаҳои илмӣ, корҳои озмунӣ, рисолаҳои тахассусии хатм ва магистрӣ таҳия намоянд.

Садорати факултет ва кафедраҳои тахассусӣ қобилияту истеъдоди донишҷӯёну магистронро ба инобат гирифта, бо назардошти имконоти мавҷуда метавонанд онҳоро барои анҷом додани корҳои илмӣ-таҳқиқӣ бо роҳи магистратура, унвонҷуӣ ва докторанти PhD ҷалб намоянд.

Фаро гирифтани донишҷӯёну магистрон ба корҳои илмӣ-таҳқиқӣ аз чунин вазифаҳо иборат мебошад:

1) ҳамгироии равандҳои илмӣ, таълимӣ ва тарбиявӣ;

2) ташаккули малакаҳои фаъолияти илмӣ-таҳқиқӣ дар ниҳоди донишҷӯёну магистрон;

3) шиносоии донишҷӯёну магистрон бо методологияи илмии муосир;

4) ташаккули малакаҳои кор бо адабиёти илмӣ;

5) ҷалби донишҷӯёну магистрон ба корҳои илми таҳқиқотии факултет;

3.2. Дар раванди таълим истифода намудани технологияҳои муосири таълимӣ бо мақсади ташаккулёбии малакаҳои ибтидоии мустақилона ташкил ва анҷом додани корҳои илмӣ-тадқиқӣ. Дар робита ба ин, истифодаи чунин шаклҳои омӯзишӣ бо унсурҳои зерини тадқиқоти илмӣ ба роҳ монда мешавад:

- гузаронидани семинарҳои илмӣ-методӣ дар заминаи кафедраҳои факултет, роҳнамоии донишҷӯёни барои аъзо шудан ба Китобхонаи миллӣ бо мақсади ташаккул бахшидан ба малакаи кор бо адабиёти илмӣ, манбаи маълумот, аз худ намудани усулҳои тайёр ва навиштани маърузаҳои илмӣ, корҳои курсӣ, рисолаҳои хатм, магистрӣ ва рисолаҳои дипломӣ ва ғайра;

- гузаронидани семинарҳо роҷеъ ба шарҳи адабиёти илмии ба мавзуъҳои гуногун ва қисматҳои фанни таълимӣ алоқамандбуда;

- додани машварат оид ба иҷро намудани рефератҳо, корҳои курсӣ, рисолаҳои хатм, магистрӣ ва дипломӣ;

- гузаронидани конфронси илмӣ-амалӣ барои донишҷӯёну магистрон дар охири соли таҳсил;

- андешидани тадбирҳо ҷиҳати мутолиаи маводди нави илмӣ, таълимию методӣ, рӯзнома, маҷалла, китобҳои бадеӣ, илмӣ барои рушди ҷаҳонбинии донишҷӯёну магистрантон;

3.3. Корҳои илмӣ-таҳқиқии донишҷӯёну магистрон, ки раванди таълим ва тадрисро мукаммал менамояд:

- мусоидат намудан ба маҳфилҳои илмии донишҷӯёну магистрони назди кафедраҳои тахассусии факултет;

- ҷоннок ва ҳамоҳангсозии Ҷамъияти илмии донишҷӯёну магистрони факултет. Самти асосии фаъолияти Ҷамъияти илмии донишҷӯёну магистрон бояд чунин бошад: иштирок дар ташкил ва гузаронидани конфронсҳои илмӣ-амалӣ, мизҳои мудаввар, озмунҳои корҳои илмии донишҷӯёну магистрон, ҷалби донишҷӯёну магистрон барои ширкат дар конфаронсҳо ва олимпиадаҳои сатҳҳои гуногун;

- тайёр намудани донишҷӯёну магистрони факултети журналистика ба олимпиадаҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ;

- тақвияти фаъолияти дастаи олимпии донишҷӯёни факултет ҷиҳати иштироки онҳо дар олимпиадаҳо, барномаҳои телевизион радио ва дигар чорабиниҳои давлативу ҷамъиятӣ;

- нашри беҳтарин мақолаҳои илмии донишҷӯёну магистрон дар маҷаллаҳои илмии факултет ва донишгоҳ;

- иштироки донишҷӯёну магистрон дар конфронсҳои илмӣ, интернет конфронсҳо, олимпиадаҳо ва озмунҳо;

- ташкил ва гузаронидани конфронси илмӣ-амалии солонаи донишҷӯёну магистрон ва олимони ҷавони факултет (ҳафтаи илм);

- гузаронидани озмуни «Донишҷӯи беҳтарин» аз руи натиҷаҳои иштироки донишҷӯёну магистрон дар фаъолияти илмии факултети журналистика (ҳар сол як маротиба)

- муайян намудани донишҷӯёни лаёқатманд ва дастгирии донишҷӯёне, ки кӯшиши идомаи таҳсил дар магистратура доранд, мусоидат ба донишҷӯёну магистрон дар интихоби масоили таҳқиқи рисолаи оянда ва интихоби маводи таҳқиқӣ;

- таъсиси махзани маълумот дар кафедраҳои тахассусии факултет бо мақсади расонидани ёрии илмӣ-методӣ барои корҳои илмӣ-таҳқиқии донишҷӯёну магистрон;

- ҷойгир намудани маводи иттилоотӣ оид ба чорабиниҳои илмӣ-тадқиқии донишҷӯёну магистрон дар ВАО ва сомонаи факултети журналистика;

- ташкили корти ягонаи донишҷӯ бобати ворид шудан ба факултет, китобхона, китобхонаи электронӣ, толори имтиҳонӣ ва истифодаи он барои пойгоҳи ягонаи маълумоти донишҷӯён.

V. БАХШИ ТАРБИЯ

Дар баробари тадрису корҳои илмӣ-таҳқиқӣ факултети журналистика ба тарбияи донишҷӯёну магистрон диққати бештар зоҳир намуда, вобаста ба дастуру супориш, қарорҳои соҳаи маориф ва илми мамлакат инчунин раёсати донишгоҳ чорабиниҳои тарбиявии факултетро тарҳрезӣ намуда, баъди тасдиқи расмӣ мунтазам амалӣ менамояд.

Мутобиқ ба ин ғояҳо тарбияи донишҷӯёну магистрон тавассути чораҳои тарбиявии мақсадноки идоравӣ, ахлоқӣ ва маънавӣ ба амал бароварда мешавад. Низоми тарбия дар ҳамбастагӣ бо тарбияи касбӣ, ахлоқӣ, сиёсӣ, меҳнатӣ ва маънавӣ бунёд меёбад. Амалишавии низоми тарбия ҷалб гардидани анъанаҳои фарҳангӣ-тамаддунӣ, мероси маънавӣ, анъанаҳои сиёсӣ-ҳуқуқиро тақозо менамояд. Корҳои тарбиявӣ миёни донишҷӯёну магистрон пайваста, мутассил ва муназзам ба роҳ монда мешавад. Тарбияи донишҷӯёну магистрон метавонад пас аз хатми донишгоҳ роҳандозӣ карда шавад ва ба ин мақсад ҳатмкунандагони факултети журналистика дар ҷараёни иҷрои вазифаҳои хизматӣ дар ташаккул ва густариши фарҳанги идоракунии соҳаҳои мухталифи мамлакат метавонанд саҳмгузор бошанд.

Ба сифати чораҳо ва самтҳои афзалиятноки фаъолияти тарбиявӣ баромад менамоянд:

- тарбияи донишҷӯ дар рӯҳияи ватандӯстӣ, ҳувияти миллӣ ва худшиносии миллӣ, муқаддас донистани тамомияти арзӣ ва якпорчагии Тоҷикистон;

- тарғибу ташвиқи сиёсати давлат ва худшиносии миллӣ дар расонаҳо ва шабакаҳои иҷтимоӣ;

- риоя намудани қоидаҳои тартиботи дохилии донишгоҳ ва қоидаҳои донишҷӯӣ;

- аз истифодаи телефонҳои мобилӣ дар бино, саҳни донишгоҳ ва ҷараёни дарсҳо қатъиян худдорӣ намудан;

- тарбияи донишҷӯёну магистрон дар рӯҳияи иҷрои бемайлони Дастурамали сару лисбосҳои намунавии донишҷӯёну магистрони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ;

- фаъолияти сарпарастони гуруҳҳои академӣ бо назардошти самтҳои афзалиятноки вусъат додани корҳои тарбиявӣ миёни донишҷӯёну магистрон ҷоннок карда шавад. Дар ин росто ба мақсад мувофиқ дониста мешавад, ки сарпарастони гуруҳҳои академӣ оид ба тамоми паҳлуҳои фаъолияти донишҷӯёну магистрон соҳибиттилоъ буда, пайваста аз аҳволи онҳо бохабар бошанд;

- ба роҳ мондани дарсҳои кураторӣ ба мавзуъҳои рӯзмарраи ҳаёти тарбиявӣ;

- ба роҳ мондани ҳамкориҳои судманди корӣ бо волидайни донишҷӯёну магистрон дар партави иҷрои талаботҳои қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд»;

- ҷалби падару модари донишҷӯёну магистрон дар самти азхудкунии дарсҳо, рафтор ва одоби муоширати донишҷӯ ва дар баланд бардоштани сифат ва сатҳи донишандузӣ;

- андешидани чораҳои муассир дар самти таъмини иштироки донишҷӯёну магистрон ба дарсҳо;

- тарбияи донишҷӯёну магистрон дар рӯҳияи муносибати оштинопазир бо равияҳои сиёсӣ-динии хусусияти ифротгароӣ ва радикалидошта, раҳоӣ бахшидани донишҷӯ аз хурофот ва таассуб;

- вусъат додани корҳои фаҳмондадиҳӣ оид ба масъалаҳои саривақт ҳозир шудан ба дарс, бо автомашинҳои шахсӣ ҳозир нашудан ба Донишгоҳ; ҳозир шудан ба донишгоҳ бо ҷузвдон, китобу дафтар ва дигар лавозимоти таълимӣ, риоя намудани қоидаҳои тартиботи дохилии хобгоҳ, худдорӣ намудан аз кашидани носу сигор, нӯшокиҳои спиртӣ, маводи мадҳушкунанда, офтобпараст, сақич дар ҳудуди донишгоҳ ва хобгоҳҳо;

- риоя намудани талаботҳои шартномаи бо Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба имзо расонидаи дутарафа ва сетарафа;

- вусъат бахшидан ба иштироки фаъолонаи донишҷӯёну магистрон дар конфаронсҳои минтақавӣ, байналхалқӣ ва дар курсҳои бозомӯзӣ;

- мунтазам бохабар шудан аз шароити зисту зиндагонии донишҷӯ дар хобгоҳ;

- ташаккули маданияти баланди ахлоқии донишҷуён;

- ташвиқ намудани тарзи ҳаёти солим, ҷалби донишҷӯёну магистрон ҷиҳати иштирок ба чорабиниҳои оммавии тарбияи ҷисмонӣ ва варзишӣ;

- ташкил намудани вохуриҳо бо мутахассисони касбу кори гуногун, кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, чеҳраҳои шинохтаи илми кишвар, хатмкунандагони факултет;

- тарбияи донишҷӯёну магистрон дар рӯҳияи муносибати некбинона бо хонаҳои кудакони бесарпараст ва маъюб, муассисаҳои пӯшидаи бачагона;

- мусоидат намудан ба ташрифи донишҷӯёну магистрон ба театрҳо, осорхонаҳо, намоишгоҳҳо;

- мусоидат намудан ба баргузории чорабиниҳои фарҳангӣ, адабӣ бо ҷалби адибон, публитсистон, журналистон ва аҳли зиё;

- таъмини иштироки фаъолонаи донишҷӯён дар муҳимтарин чорабиниҳои ҳаёти фарҳангии кишвар ва роҳпаймоиҳои осоишта вобаста ба таҷлили муҳимтарин ҷашнвораҳои миллӣ;

- вусъат додани корҳои фаҳмондадиҳӣ ва тарғиботӣ оид ба нашрияҳои илмӣ, таълимӣ ва кор дар китобхона, махзани китобҳо ва ғ.;

- ҷалб намудани донишҷӯёну магистрони боистеъдод ба намудҳо ва жанрҳои гуногуни санъати мусиқӣ, маданӣ ва варзиш;

- ба роҳ мондани маҳфили зеҳнии донишҷӯёну магистрон;

- тарбия намудани донишҷӯ дар хусуси муносибати эҳтиёткорона бо моликияти давлатӣ, донишгоҳӣ дар хобгоҳ;

- тарбияи завқи эстетикии донишҷӯёну магистрон;

- гузаронидани корҳои профилактикӣ ва фаҳмондадиҳӣ дар хусуси пешгирии касалиҳои зуҳравӣ ва СПИД;

- гузаронидани корҳои профилактикӣ ва фаҳмондадиҳӣ марбут ба пешгирӣ кардани омилҳои сар задани зуҳуроти номатлуб, аз қабили нашъамандӣ, майпарастӣ, маҳалгарой, ҷиноятҳои коррупсионӣ, терроризму экстремистӣ ва ҷиноятҷорӣ дар байни ҷавонон;

- ташаккули маърифати маънавию сиёсӣ ва тарбияи ватандӯстии донишҷӯёну магистрон;

- дастгирии ташаббусҳои донишҷӯёну магистрон оид ба татбиқи самараноки сиёсати давлатии ҷавонон;

- эҳтиром ба арзишҳои умумибашариву ватанӣ, ҳуқуқ ва озодиҳои шаҳрвандон,

- густариши таҳаммулпазирӣ дар ниҳоди донишҷӯ;

- мусоидат намудан ба ҷалби донишҷӯёну магистрон ҷиҳати пешбурди фаъолияти тарбиявии онҳо бо роҳи таъсис додани созмонҳои ҷамъиятӣ (Созмони ҷавонон, Иттифоқи касаба ва дигар гуруҳҳои ташаббускор)

- Бояд ҳамагуна фанни таълимӣ равзанае ба масъалаи патриотизм дошта бошад. Бинобар шиддатнок будани авзои иҷтимоиву сиёсии ҷомеаи ҷаҳонӣ тарбияи ватандӯстӣ, худшиносӣ, ваҳдатгарой ва зиракии сиёсӣ дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот дар мадди аввали гузошта шавад. Таҳия ва танзими нақшаву барномаҳо дар ин самт мукаммал гарданд.

- Дар ҷаҳони имрӯза ҳамон ҷомеае муваффақ аст, ки агар рӯ ба мутолиа дошта бошад.

- Мувофиқ ба ҳама имконот бояд дар нақшаҳову стандартҳои таълимӣ ва барномаҳои кории омӯзгорон ин масъала мавқеи амиқ дошта

бошад. Зеро, имрӯз ҷаҳонбиниву маънавият яке аз омилҳои суботи сиёсиву иқтисодиву иҷтимоӣ ба шумор меравад.

- Бояд бо ҳама усулҳо сатҳи донишу ҷаҳонбинии устодон санҷида ва ба назар гирифта шаванд.
- Имрӯз фаҳмиши мутахассиси "ҳамадон" чандон қобили қабул нест. Бигзор кадри оянда вобаста ба соҳаи худ ба таври васеъ омода гардад. Махсусан, дар курсҳои якуму дуюм ҷалб кардани донишҷӯ ба ихтисоси интихобкардааш шарт ва муҳим аст.
- Аз нигоҳи илми равоншиносӣ ба инобат гирифта шавад, ки бинобар камтаъсиру нодаркор будани баъзе барномаву нақшаҳои қолабии такрор дар олами мафкураи наврасону ҷавонон холигаҳ (вакуум) ба вуҷуд наояд. Гирифторшавии ҷавонон ба экстремизму терроризм бештар ба ана ҳамин омил аст.
- Ҳатман ба назар гирифта шавад, ки ба донишҷӯёни соли якуму дуюм устодони соҳибному соҳибунвони ихтисоси интихобкардаашон дарс гузаранд. Боиси нигаронист, ки аксар донишҷӯён фанҳои асосиву ихтисосиро бештар дар курсҳои 3 ва 4 (ба истиснои баъзе фанҳо) мехонанд, ки ин натиҷаи дилхоҳ надода, баръакс ташвишовар аст.
- Фикр мекунем, ки ин пешниҳодҳо барои дар руҳияи касбӣ, ватандӯстӣ, эҳтироми арзишҳои миллӣ, ҳифзи манфиатҳои миллату давлат, мақсаднок тарбия намудани донишҷӯён ва дар оянда ба беҳтар шудани муҳити маорифи миллӣ ва фаъолияти кадрҳои ояндадор мусоидат менамояд.

VI. БАХШИ ҲАМКОРИҲО ВА РОБИТАҲОИ БЕРУНА

Факултети журналистикаи ДМТ фаъолияти худро дар асоси ба роҳ мондани ҳамкориҳои муфид ва мутақобилан судманди дуҷониба бо мақомоти ҳокимияти давлатӣ, аз ҷумла бо сохторҳои соҳавӣ ва зерсохторҳои тобеӣ онҳо, воситаҳои ахбори омма, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ, корхонаҳои истеҳсолию ғайриистеҳсолӣ, ширкат ё муассисаҳои хизматрасон ва дигар институтҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ амалӣ менамояд.

Ҳамзамон факултет ва кафедраҳои тахассусии онро ба мақсад мувофиқ аст, ки дар мувофиқа бо Раёсати Донишгоҳ ҳамкориро бо дигар марказҳои илмӣ-таҳқиқотии кишвар, Академияи миллии илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, муассисаҳои таҳсилоти олӣ, факултетҳои марбута ва кафедраҳои умумидонишгоҳӣ оид ба масъалаҳои мавриди назар ба роҳ монанд.

Масъалаи вусъати ҳамкориҳои беруна бо марказҳои бунуфузи ватанӣ ва хориҷӣ дар маркази таваҷҷуҳи ҳамешагии факултет қарор дошта, бо назардошти дурнамо тавсеаи робитаҳои беруна дар самтҳои зерин роҳандозӣ карда мешавад:

- ба имзо расонидани шартномаҳои дуҷониба бо сохторҳои соҳавӣ, ширкатҳои ватанию хориҷӣ ва инчунин мақомотҳои иҷроияи ҳокимияти

давлатӣ, дар масъалаи ба кор таъмин намудани муттахассисони ҷавон ва ҷалби донишҷӯёну магистрон ба таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсолӣ ва пеш аз дипломӣ;

- мусоидат намудан ба такмили бозомӯзии омӯзгорону донишҷӯёну магистрон дар муассисаҳои бонуфузи илмӣ-таълимии ватанӣ ва хориҷи кишвар;

- тақвият бахшидан ба ҳамкориҳои байнифакултетӣ ва байнидонишгоҳӣ дар соҳаи таълими муттахассисони соҳаи ижурналистика ва омода намудани кадрҳои баландихтисоси илмӣ дар муассисаҳои таълимӣ ва илмии хориҷи кишвар, аз ҷумла бо давлатҳои узви Иттиҳоди давлатҳои муштаракулманофеъ ва кишварҳои хориҷии дуру наздик;

- вусъат додани ҳамкорҳои дуҷониба миёни олимони соҳаи филология бо ҳамтоёни хориҷии онҳо;

- тақвияти ҳамкорӣ бо созмонҳои байналмилалӣ ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ, дарёфти грантҳо ва бурсияҳо ҷиҳати пешбурди фаъолияти илмӣ-таҳқиқӣ ва таълимӣ-методӣ.

- бо мақсади дастрасии иттилоот ба аҳолӣ, мақомоти давлатӣ, донишҷуён, волидайн ва намояндагони қонунии онҳо, намояндагони васоити ахбори омма ва дигар институтҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ оид ба паҳлӯҳои гуногуни ҳаёти таълимӣ, тарбиявӣ ва илмии факултет, бознигарӣ ва ҷоннок намудани фаъолияти сомона ва суроғаи электронии факултет дар шабакаи ҷаҳонии ИНТЕРНЕТ.

VII. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Амали Барномаи рушди факултети журналистикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои солҳои 2026-2030 нисбат ба омӯзгорон, кормандон, ҳамкорон, фаъолияти омӯзгорӣ дар шакли соатбайъдоштаи факултет ва омӯзгорони дигар факултету кафедраҳои тахассусӣ ва умумидонишгоҳии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, ки аз рӯйи нақшаҳои таълимии амалкунанда тадриси фанҳои мушаххасро амалӣ менамоянд, паҳн мегардад.

1. Имконияти ба Барнома тағйирот ворид намудан дар асоси қарори мусбии Шурои олимони факултет имконпазир мегардад.

2. Вазъи иҷрои Барнома аз ҷониби гуруҳҳои корӣ, муовинони декан ва роҳбарони сохторҳои марбутаи факултет, мудирони кафедраҳо мавриди омӯзиш ва назорати доимӣ қарор дода шуда, аз натиҷаи он ба Шурои олимони факултет ба таври фаслӣ (даврӣ-ҳисоботҳои солона) гузориш пешниҳод менамоянд.

БАЪЗЕ ПЕШНИҲОДҲО ДОИР БА ДУРНАМОИ РУШДИ ЖУРНАЛИСТИКАИ ТОҶИК

1. Дар тули соҳибистиқлолӣ, бо сабабҳои гуногуни иҷтимоиву сиёсӣ ва иқтисодӣ дар тамоми минтақаҳои кишвар кафедра ва шуъбаҳои рӯзноманигорӣ ташкил карда шуданд.

Гузашти вақт нишон дод, ки фаъолияти чунин шуъбаҳо ҳам аз нигоҳи моддиву техникӣ ва ҳам аз назари касбӣ бад набошад ҳам, раванди омодагии касбии рӯзноманигорони оянда чандон босифат ва ҷавобгӯйи талаботи замон нест. Аз ҷумла. барномаҳои таҳсилот ва нақшаҳои таълимии аксарияти чунин марказҳо такрори ҳамдигар аст. Имрӯз вазъи сиёсӣ ва иқтисодии кишвар ва ҷомеа хуб аст ва мардум имконоти хонондани фарзандонашонро дар шаҳрҳои марказӣ доранд. Аз тарафи дигар, раванди таҳсилоти рӯзноманигорӣ фазо ва муҳити созгорро талаб менамояд.

Бо назардошти ин ва дигар омилҳо, дар заминаи факултети журналистика ва кафедраву шуъбаҳои рӯзноманигории баъзе макотиби олии вилояту навоҳии кишвар ташкил намудани донишкадаи ВАО ва иртибот дар назди ДМТ ба фоидаи соҳа хоҳад шуд.

2. Таъмини донишкадаи навтаъсис бо бинои алоҳидаи махсус, лавозимоти таълимӣ, синфҳои компютерӣ, студия ва лабораторияҳои тахассусӣ ва техникаву технологияи инноватсионии соҳавӣ ва ғайра.

3. Тариқи суҳбатҳои аттестатсионӣ ба кор қабул кардани омӯзгорон ва мутахассисони техникӣ.

4. Барои довталабони ин донишкада ҷорӣ намудани озмуни эҷодӣ.

5. Боздид ва таҷдиди Барномаҳои таҳсилоти ихтисосҳои рӯзноманигорӣ бо назардошти муҳиммияти фанҳои таълимӣ ва таносуби онҳо дар ихтисосҳои гуногун. Ба ҷойи фанҳои фанҳои куҳнашуда, ворид намудани фанҳои нав. Амсоли Журналистикаи рақамӣ, Рӯзноманигории маълумот, Этикет ва амнияти рақамӣ. Дар бахши модулҳо ворид намудани фанҳое мисли Таҳлил ва баррасии расонаӣ, Саводи расонаӣ, усули санҷиши фактҳо, Аудиожурналистика.

6. Вобаста ба талаботи замон бозназарӣ кардан ба номгуйи ихтисосҳо ва бартарӣ додан ба ихтисосҳои асосӣ: журналистикаи умумӣ, робита бо ҷомеа, умури нашриёт, журналисти байналмилалӣ ва журналист-тарҷумон. Дар ҷойи ихтисоси ВЭБ-рӯзноманигорӣ ташкил намудани ихтисоси рӯзноманигор-омӯзгор мувофиқтар аст, зеро имрӯз ВЭБ барои тамоми ихтисосҳои рӯзноманигорӣ хос шудааст.

7. На аз рӯйи воситаи ахбори омма, балкӣ аз нигоҳи мавзуъ ё ихтисос номгузорӣ кардани кафедраҳо: таърих ва назарияи публитсистика; журналистикаи сиёсӣ ва иҷтимоӣ; Журналистикаи рақамӣ ва ВАО-и нав; журналистикаи таҳқиқотӣ

8. Бо усули “тренинг- мастер-класс” ба роҳ мондани машғулиятҳои амалӣ, хосса дарсҳои Маҳорати журналистӣ. Таҳияи лоиҳаҳои амалӣ: сохтани блог, шабака дар YouTube/Telegram, гузориши видео/аудио. Ҷалби устодони пурсобиқа, коршиносон ва рӯзноманигорони ботаҷриба дар баргузории чунин семинарҳо.

9. Таҷдиди низоми таҷрибаомӯзӣ. Ба мақсади пайванд додани донишҳои назариявию амалӣ ва сайқали маҳорати эҷодии донишҷӯён дар идораҳои ВАО таъсис додани филиалҳои кафедраҳои факултет ва ҷудо намудани як штати корӣ барои ҳар як филиал. Вазифаи филиалҳо: ҷалби расонаҳои миллӣ ва байналмилалӣ ҳамчун шарик (партнёр); даъват кардани журналистони амалӣ ва муваффақ ҳамчун устодони фахрӣ; ташкили маҳфилҳо ва тренингҳо бо иштирокчиёни касбӣ; таҳияи расонаҳои донишҷуйӣ; ташкили мусобиқаҳои эҷодӣ. Гузаронидани пурсишҳо байни корфармоён ва донишҷӯён барои муайян кардани талаботи бозори ВАО.

10. Ба роҳ мондани ҳамкорӣ бо расонаҳои байналмилалӣ ва созмонҳои рӯзноманигорӣ

11. Рақамисозии факултет ва раванди таълим: Таъсис додани платформаи онлайн барои дарсҳо (мисли Moodle ё Google Classroom); фаъол ва замонавӣ гардонидани вебсайти факултет бо забонҳои гуногун, ғанӣ гардонидани захираҳои онлайнӣ.

12. Бинобар шиддатнок будани авзои иҷтимоиву сиёсии ҷомеаи ҷаҳонӣ тарбияи ватандӯстӣ, худшиносӣ, ваҳдатгароӣ ва зиракии сиёсӣ дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот дар мадди аввали гузошта шавад. Таҳия ва танзими нақшаву барномаҳо дар ин самт мукаммал гарданд.